

MEDYA KURULUŞLARI HABER MERKEZLERİNİN DİKKATİNE...

ESİAD Basın Bülteni / No: 617
(6 Ekim 2026)

ESİAD SANAYİNİN YOL HARİTASINI RAPORLAŞTIRDI

Zorlu: “Sanayimizi korurken geleceğe hazırlamalıyız”

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD), sanayinin mevcut sorunlarını ve değişen rekabet koşullarını iş dünyasının deneyimleri üzerinden ele aldığı Sanayi Çalıştay’ının sonuçlarını rapor haline getirdi. Farklı sektörlerden ESİAD üyesi sanayicilerin görüş ve önerilerini bir araya getiren 2026 ESİAD Sanayi Çalıştay Raporu, sanayinin bugünkü sorunlarının yanı sıra gelecekteki rekabet gücünü belirleyecek başlıklara da odaklanıyor.

Yaşar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Levent Kandiller moderatörlüğünde gerçekleştirilen çalıştayda; yatırım ortamı ve finansmana erişimden enerji ve ham madde maliyetlerine, Avrupa Birliği’nin yeni ticaret düzenlemelerinden dijitalleşme ve yapay zekaya, insan kaynağından üniversite-sanayi iş birliğine kadar sanayinin rekabet gücünü etkileyen başlıklar ele alındı.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, Türkiye sanayisinin bir taraftan mevcut ekonomik koşullar altında üretimini ve rekabet gücünü korumaya, diğer taraftan dünya ekonomisindeki köklü değişime uyum sağlamaya çalıştığını belirtti. Finansmana erişim, enerji ve ham madde maliyetleri ile kur ve talep koşullarının üretici üzerindeki baskısına dikkat çeken Zorlu, küresel ticarete yükselen korumacılık, jeopolitik riskler ve tedarik zincirlerindeki değişimin de ihracatçılar açısından rekabet koşullarını ağırlaştırdığını ifade etti. Sanayideki mevcut görünümün temel göstergelere de yansıdığını belirten Zorlu, “Yüzde 73-74 bandındaki Kapasite Kullanım Oranı ve son 30 aydır 50 eşik değerinin altında seyreden İmalat Sanayi PMI, sanayi üretimindeki belirgin yavaşlamayı teyit ediyor. Yüzde 27’lerdeki Üretici Fiyat Endeksi de işletmeler üzerindeki maliyet baskısının sürdüğünü gösteriyor. İhracatımızda AB’nin yüzde 43’ler düzeyindeki payı ise AB pazarındaki regülasyonların ve ticaret politikalarının sanayimiz açısından ne kadar kritik olduğunu ortaya koyuyor” dedi.

ÜRETİM KURALLARI DEĞİŞİYOR

Sanayinin karşı karşıya olduğu meselenin güncel ekonomik sorunların ötesine geçtiğini belirten Zorlu, şöyle devam etti:

“Çünkü aynı anda üretimin kuralları da değişiyor. Avrupa Birliği’nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması ve sürdürülebilirlik düzenlemeleri, dijitalleşme ve yapay zekadaki gelişmeler, verimlilik ihtiyacı ve nitelikli insan kaynağına erişim, rekabet gücünün yeni belirleyicileri haline geliyor. İhracatımız içinde yüksek teknoloji ürünlerin payının yüzde 3’ler düzeyinde kalması, uluslararası rekabette teknoloji odaklı yapısal dönüşüm ihtiyacını da açık biçimde ortaya koyuyor.

Dün avantaj sağlayan üretim modeli, yarının pazarlarında aynı sonucu vermeyebilir. Önümüzde iki ayrı gündem değil, birlikte yönetilmesi gereken tek bir mesele bulunduğunu düşünüyoruz: Sanayimizin bugünkü sorunlarını çözerken gelecekteki rekabet gücünü de inşa etmek.”

ÖNGÖRÜLEBİLİR VE UZUN VADELİ EKONOMİK ÇERÇEVE VURGUSU

Sanayide yatırım yapılabilirliğin yeniden güçlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Zorlu, “Bunun için öngörülebilir ve uzun vadeli bir ekonomik çerçeveye ihtiyaç var. Finansmana erişimin kolaylaştırılması, enerji ve girdi maliyetlerinde rekabetçi koşulların oluşturulması, teşviklerin daha hedefli ve erişilebilir hale getirilmesi önem taşıyor. Sanayicimizin küresel pazarlardaki dönüşüme hazırlanabilmesi için kamu politikalarının da uzun vadeli ve koordineli bir yaklaşımla şekillenmesi gerekiyor” diye konuştu.

İşletmelerin de bu süreçte kendi dönüşüm gündemlerini hızlandırmalarının şart olduğuna işaret eden Zorlu, “Verimliliği artırmak, dijitalleşmeyi üretim süreçlerinin parçası haline getirmek, yapay zekayı doğru alanlarda kullanmak, nitelikli insan kaynağını geliştirmek ve üniversite-sanayi iş birliğini güçlendirmek artık ertelenebilecek başlıklar değil. Ölçek ve kaynak sorunlarının aşılmasında kümelenme, ortak öğrenme ve iş birliği modellerinin daha etkin kullanılması da önemli bir fırsat alanı oluşturuyor” dedi.

KORUMAK VE DÖNÜŞTÜRMEK ARASINDA SEÇİM YAPMAYALIM

Türkiye’nin güçlü sanayi altyapısına, üretim kültürüne ve girişimcilik birikimine dikkat çeken Zorlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu birikimi geleceğe taşımanın yolu, mevcut sorunları yönetirken dönüşümü ertelemekten geçiyor. Sanayimizi korumak ile dönüştürmek arasında bir tercih yapmak zorunda değiliz; aksine, rekabet gücümüzü koruyabilmek için dönüşümü hızlandırmak zorundayız.”

ESİAD Sanayi Çalıştayı Raporu’nda öne çıkanlar

Yatırım ortamı ve finansmana erişim: Sanayiciler finansmana erişimi temel sorun alanlarından biri olarak değerlendirirken; yüksek finansman maliyetleri, yatırım ortamındaki belirsizlikler ve uzun vadeli planlama güçlükleri öne çıktı.

Enerji, ham madde, kur ve pazar koşulları: Enerji ve ham madde maliyetlerinin yanı sıra kur baskısı ve küresel pazarlardaki rekabetin özellikle ihracatçı sektörleri zorladığı belirtildi.

AB'nin yeni ticaret politikaları: Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM), sürdürülebilirlik kriterleri ve AB'de gündeme gelen yeni sanayi ve ticaret politikalarının Türkiye sanayisi açısından yakından izlenmesi gerektiği vurgulandı.

Kümelenme ve iş birliği: Ölçek sorunlarının aşılması için kümelenme modelleri, ortak satın alma, ortak Ar-Ge ve işletmeler arasında bilgi ve deneyim paylaşımının geliştirilmesi önerildi.

Verimlilik, dijitalleşme ve yapay zeka: Verimlilik ve çevikliğin artırılması, yapay zeka ve otomasyonun üretim süreçlerine dahil edilmesi ve dijital dönüşümün rekabet gücünün temel unsurları arasında değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekildi.

İnsan kaynağı ve üniversite-sanayi iş birliği: Yeni teknolojilere uyum sağlayabilecek nitelikli insan kaynağının geliştirilmesi, kuşaklar arası bilgi aktarımının sağlanması ve üniversite-sanayi iş birliğinin proje bazlı yapının ötesine geçirilmesi gerektiği belirtildi.

Ar-Ge ve adaptasyon kapasitesi: Ar-Ge merkezlerinin yalnızca mevcut ürünlerin geliştirilmesine değil, geleceğin teknolojilerine ve değişen regülasyonlara uyuma da odaklanması gerektiği ifade edildi.

